

כ"ח אייר תשע"ב
20/05/2012
00274112

אל : תפוצה : א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(2), ו'
לפעולה : פקידי שומה, סגני פקידי שומה, רכזים, מפקחים, מנתבי דוחות ומשדרי דוחות

הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 5/2012 - חטיבת שומה וביקורת

הנדון: ניתוב שלב א' ושינויים בשידור דוחות ושומות **יחידים וחברות לשנת המס 2011**

1. מבוא

מטרת הוראת ביצוע זו היא לסקור את השינויים שחלו בדוחות לשנת מס 2011 ולהנחות בדבר אופן יישום השינויים בניתוב ובשידור הדוחות.

מטרת ניתוב שלב א' היא בדיקת תקינות הדוח ושלמותו, לפני שידורו. שלב זה יעשה ע"י עובדי החוליה המרכזית, כאשר הטיפול בדוחות יתבצע ככלל בהתאם למועד הגשת הדוחות ובכפוף להנחיות אחרות בנושא. במסגרת זו מתפקידו של נתב שלב א', לדאוג לקבלת הבהרות ומסמכים מהנישום במקרים הרלוונטיים ולהסב את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות או למקרים המצריכים טיפול מיוחד.

קיימת חשיבות רבה לטיב ניתוב הדו"ח בשלב א' לכן יש להקפיד על שידור נכון ונאות של הדו"ח, בדיקת המסמכים ושימוש נכון בהנמקות.

כמו כן, יש לשים דגש ולהקפיד על בדיקת דוחות היחידים ששודרו באופן מקוון.

הוראה זו עוסקת בנושאים הבאים :

- א. פירוט השינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2011.
- ב. פירוט השינויים בדוחות לחברות לשנת המס 2011.
- ג. דגשים בשידור דוחות ליחידים ולחברות לשנת המס 2011.
- ד. ניתוב שלב א'.
- ה. שידור דוחות.
- ו. שינויים והדגשים בדו"ח המקוון, לרבות טופס 6111.

הוראות מלאות לשידור דוחות ליחידים ורשימות מלאות של קודי השדות פורסמו בהו"ב 9/2003.
הוראות מלאות לשידור דוחות לחברות ורשימות מלאות של קודי השדות פורסמו בהו"ב 13/2003.

להלן רשימות הנספחים המצורפת

נספח מס' 1 - סכומים מעודכנים לשנת המס 2011.
נספח מס' 2 - שדות לשידור בדוח ליחיד ובדוח לחברה לשנת המס 2011 (כולל שדות לשימוש המשדר).

2. דגשים לדוחות 2011

2.1 דוח שנתי מקוון

2.1.2 עם חובת הגשת דוח מקוון שנקבעה בסעיף 131(ב2) לפקודה, נקבעו תקנות המאפשרות

פטור מהגשת דוח מקוון ליחידים מכוח סעיף זה בתנאים הבאים:

1. הוא ובן זוגו הגיעו לגיל פרישה.

או

2. יחיד שנתקיימו בו כל אלה:

א. כל הכנסתו בשנת המס מהמקורות המנויים בסעיף 12(1), (2) ו-(8) לפקודה

(דהיינו מחזור עסקי והכנסה ממשכורת) אינה עולה על 78,670 בשנת 2011.

ב. הכנסתו של בן זוג מהמקורות המנויים בסעיף 12(1) (2) ו-(8) לפקודה (דהיינו

מחזור עסקי והכנסה ממשכורת) אינה עולה על 78,670 בשנת 2011.

ג. סך הכנסתו החייבת של היחיד מכל המקורות (כולל רווח הון) אינה עולה על

78,670 ₪ בשנת 2011 ואם היה לו בן זוג – סך הכנסתם החייבת אינה עולה על

157,330 ₪ בשנת 2011.

הפטור לא יחול על:

❖ יחיד (או בן זוגו) שהגיש תביעה להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום

פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי) התשס"ח – 2007.

❖ יחיד (או בן זוגו) שהוא בעל שליטה, כהגדרתו בסעיף 32(9) לפקודה.

2.1.3 עיצום כספי בשל פיגור בהגשת דוח מקוון:

על פי סעיף 131(ב2), יחיד שלא הגיש דוח עצמאי מקוון כאמור לעיל, יראו אותו לענין הפקודה כמי שלא הגיש דוח.
על פי סעיף 195ב, רשאי המנהל להטיל עיצום כספי על יחיד שלא הגיש דוח עצמאי מקוון על סך 1,110 ₪ לשנת 2011, בשל כל חודש מלא של פיגור בהגשת הדוח.
המידע בדבר ההגשה וקביעת חובת ההגשה מועברים ממערכת השומה בשע"מ למערך הגבייה בשע"מ ובהתאם לסימון המועבר נקבעת הסנקציה- עיצום כספי לפי סעיף 195ב או קנס לפי סעיף 188 לפקודה.
בהתאם להחלטה מנהלית העיצום הכספי מוטל רק בעת הגשת הדוח השנתי או בעת הוצאת שומת 04 לפי סעיף 145(ב) לפקודה.

שינויים בנתוני הדוח המשפיעים על חבות בהגשת דוח מקוון

תיקוני דוחות עשויים לשנות את הקביעה לגבי חובת הגשת הדוח המקוון ובהתאם לכך יוטל עיצום כספי במקרה בו קיימת חובה להגיש את הדוח באופן מקוון או קנס בגין אי הגשת דוח, כאשר אין חובה כזו. ראה הכללים המפורטים בסעיף 2.1.5 להלן.

הקלות בהטלת העיצום הכספי בתקופת מעבר

מתוך מטרה להקל על ציבור הנישומים ולאחר שחל עיכוב בהיערכות לקראת הטלת העיצום הכספי, החליטה הנהלת רשות המסים להקל על מגישי דוחות עד שנת מס 2010: דוחות שהוגשו עד 30/11/2011 לא הוטל עליהם עיצום כספי. על דוחות לשנים 2008 ו-2009 המוגשים לאחר תאריך 30/11/2011 מוטל עיצום חלקי.
יובהר, כי עיצום כספי מוטל על איחור הגשה של חודש מלא.

הסבר מפורט ראה בהוראת ביצוע מס הכנסה מספר 10/2011- רשות המסים, טיפול במאחרי וסרבני דוח מקוון (עיצום כספי).

2.1.4 תהליך קליטת הדוח במודיעין/רשת

- א. בעת ביצוע אישור הגשת דוח באמצעות שאילתא 1326, תיערך על ידי המחשב בדיקה מקדמית לבחינת חובת הגשת דוח מקוון על פי הנתונים הקיימים במחשב שע"מ.**
- ב. בדיקה מקדמית זו נערכת על מנת לקצר את משך הזמן בו הנישום מקבל משוב לגבי הגשת הדוח שלו. כאשר קיימת אינדיקציה לכך שמגיש הדוח צריך היה להגישו**

באופן מקוון וכי הטופס הידני אותו הגיש אינו נחשב כדוח שהוגש, יזורז הטיפול בטפסים שהוגשו, אשר יועברו מיידית לחוליה המרכזית. לאחר שידור הנתונים בחוליה המרכזית יבדוק המחשב באופן מדויק האם חלה לגבי אותו נישום חובת הגשת דוח מקוון.

ג. הבדיקה המקדמית

- במקרה בו היחיד היה חייב בדוח מקוון והגיש דוח ללא שידור קודם לכן, תוצג בפני עובד מודיעין/רשת בעת אישור הדוח בשאילתא 1326 הודעה, לפיה קיימת סבירה שהיחיד חייב בדוח מקוון. כאשר הדוח שודר והוגש כהלכה או כאשר הוגש כדוח ידני ולא היה עליו להגישו באופן מקוון, לא תופיע כל הודעה.
 - הבדיקה המקדמית נערכת על סמך גיל הנישום ובן/בת זוגו, המחזור שדווח למע"מ על ידי הנישום או בן/בת זוגו בהתאם לנתוני שעי"מ, האם לנישום תיק מסוג 30 המעיד כי לכאורה הוא בעל שליטה בחברה, האם הוגשה תביעה למענק מס הכנסה שלילי על ידי הנישום או בן/בת זוגו.
 - במצבים בהם הנישום חייב בוודאות בדוח מקוון לא יתאפשר לבצע בשאילתא 1326 אישור הגשת הדוח. עובדי מודיעין רשת יסמנו במערכת "המסמכים החסרים" את האופציה לשליחת מכתב המורה על אי הגשת דוח מקוון. המערכת בשעי"מ תשלח הודעה בהתאם לנוסח המובא בהמשך מסמך זה. דוחות אלו יישמרו בנפרד.
 - בכל המקרים האמורים, בהם הוגדר הדוח כדוח לגביו קיימת סבירות גבוהה להגשה מקוונת, תוצג לעובד ההודעה הבאה: "קיימת סבירות גבוהה שהדוח חייב בשידור מקוון". במקרה זה ניתן יהיה לבצע אישור הגשת דוח בשאילתא 1326.
- את הדוחות הנ"ל יש להעביר בהקדם האפשרי לחוליה המרכזית, שם ייבדק באופן מדויק האם חלה חובת הגשת דוח מקוון על פי הנתונים ששודרו על ידי הנישום.

ד. דוח שאינו חתום

על פי הנוהל הקיים היום, כאשר דוח ידני אינו חתום, נשלח למגיש הדוח מכתב שבו מתבקש הנישום להגיע ולחתום בטרם אישור הדוח. על מנת שלא ייווצר מצב של טרחה מיותרת לנישום, בו הוא יגיע לחתום על הדוח ואחר כך יסתבר בעת שידורו שהוא חייב בדוח מקוון, יש לשנות את הנוהל:

יש להעביר לחוליה המרכזית לבדיקת חובת הגשה לדוח מקוון גם את הדוחות הלא חתומים. אם יתברר שלא חייב בדיווח מקוון, אין לשדר את הדוח ויש לשלוח לנישום בנוהל הקיים מכתב במערכת המסמכים החסרים על דוח לא חתום. אם יתברר שחייב בדוח מקוון, אין משמעות לשליחת מכתב על דוח לא חתום, ויש לשלוח מכתב על חובת הגשת דוח מקוון. הדבר מצריך מעקב מיוחד ברשת למקרים אלו על מנת לוודא שהדוחות טופלו כראוי.

2.1.5 השינויים בתהליך קליטת הדוח בחוליה המרכזית במשרד השומה

- א. כאמור לעיל, לאחר קליטת נתוני הדוח בחוליה המרכזית, ייקבע בוודאות האם חלה חובת הגשת דוח מקוון. ניתן ואף רצוי לבדוק בעת ניתוב הדוח **וטרם שיזורו** אם דוח שהוגש באופן ידני חייב בשידור מקוון. במקרים של ספק ניתן לשדר את הדוח והמערכת בשעי"מ תתריע אם אכן חייב בשידור הדוח באופן מקוון.
- ב. במסגרת המערכת האינטרא-נטית של "המסמכים החסרים" (המיועדת לטיפול ממוחשב במסמכים חסרים בדוח השנתי במקום משלוח טופס 2684) נבנתה אופציה מיוחדת להוצאת מכתב המודיע לנישום, כי הוא חייב בהגשת דוח מקוון ואת הסנקציות העלולות להינקט כנגדו אם לא יגיש דוח מקוון במועד. עם שליחת מכתב זה לנישום יתבטל אוטומטית אישור הגשת הדוח. **יודגש שלא ביטול אישור הגשת הדוח הנישום לא יוכל לשדר דוח מקוון.**
- ג. מובא בזאת הנוסח האחיד של המכתב אשר יישלח דרך מערכת המסמכים החסרים לנישום, לאחר שתסומן האופציה במערכת:
"עפ"י הנתונים שבידינו נמצא, כי עליך להגיש דוח מקוון כמתחייב עפ"י סעיף 131 (2ב) לפקודת מס הכנסה, דהיינו יש להגיש את פלט הדוח של הגרסה האחרונה ששודרה באינטרנט או באמצעות מייצג ישירות למחשב רשות המיסים.
מכיוון שלא הוגש דוח מקוון כאמור לעיל, אין אנו רואים בטופס שהגשת (טופס 1301) כדוח שנתי ולפיכך אישור ההגשה שבידך מבוטל.
הינך נדרש לשדר דוח באופן מקוון (באמצעות אתר רשות המסים באינטרנט או מייצג) ולהגיש את פלט הדוח בהקדם למשרד השומה בצירוף הנספחים.
לתשומת ליבך: בהתאם לסעיף 195ב' לפקודת מס הכנסה, רשאי המנהל להטיל עיצום כספי (קנס) על כל חודש פיגור בהגשת הדוח המקוון."
- ד. עם משלוח מכתב ממערכת המסמכים החסרים, יש לשמור כאמור את המסמכים שהוגשו עד להגשת הדוח המקוון. על מנת להקל באיתור המסמכים לאחר שהוגש

דוח מקוון, בשלב אישור ההגשה בשאלתא 1326, תצוין הערה שנשלחה דרישה להגשת דוח למקוון ("ד. מקוון") ובו יצוינו הפרטים הבאים : תאריך ושם העובד ששלח את הדרישה.

ה. שינויים בנתוני הדוח המשפיעים על חבות בהגשת דוח מקוון

תיקוני דוחות עשויים לשנות את הקביעה לגבי חובת הגשת דוח מקוון. עקב כך נקבעו העקרונות הבאים הנוגעים להטלת קנסות:

1. **הוגש דוח, נקבע כי חייב בהגשת דוח מקוון, ובעקבות תיקונים בדוח התברר כי אינו חייב במקוון** - במקרה של איחור בהגשת דוח תתבצע באופן אוטומטי על ידי המחשב המרה של עיצום כספי לפי סעיף 195ב' לפקודה לקנס לפי סעיף 188 לפקודה בשלב שומה עצמית.

2. **הוגש דוח ידני ולאחר זמן בעקבות תיקונים בדוח התברר כי הוא חייב במקוון** - במקרה של איחור בהגשת הדוח, ותוך נקיטת גישה מקילה, לא תתבצע אוטומטית המרת קנס לפי סעיף 188 לפקודה בעיצום כספי לפי סעיף 195ב לפקודה אלא ביוזמת המשרד. לצורך זה על רכוז החוליה להתייחס לנושא באמצעות שדה 230 בשידור שומה נוסף בשאלתא ISUM באופן הבא:

קוד 1 – יוטל עיצום כספי.

קוד 2 - לא יוטל עיצום כספי.

יש לציין, כי בעת שידור שומה נוספת המשנה את חבות ההגשה להגשה מקוונת, המחשב יתריע על כך ויחייב את המסדר להתייחס לשדה 230 כאמור לעיל. במקרה כזה הדוח ואישור ההגשה תקפים. יחד עם זאת, ניתן לשקול בנסיבות חריגות, לבטל את השומה ששודרה (באמצעות ISIF) ולשלוח מכתב לדרישת דוח מקוון ממערכת מסמכים חסרים.

תיקי בעלי שליטה – קיימים מצבים בתיקי 30 שהמחשב מזהה שהדוח חייב בהגשה מקוונת אולם למעשה הנישום אינו בעל שליטה ובשל כך ייתכן שיהיה פטור מהגשת דוח מקוון. במקרים אלו שידור שדה 330 קוד 1 יציין כי הנישום אינו בעל שליטה. במחשב תיבדק החבות להגשת דוח מקוון כבכל תיק פעיל אחר. יודגש כי השימוש בשדה זה אינו מחליף את הצורך בסיווג נכון של התיק.

2.2 מערכת לדיווח על מסמכים חסרים לדו"ח השנתי

דוחות המוגשים למ"ה עוברים ניתוב שלב א' בו נבדקת שלמות הדו"ח על כל מסמכיו ונספחיו. בעת הניתוב עולה הצורך לפנות למגיש הדו"ח בדרישה להשלמת נתונים או המצאת מסמכים חסרים. עד סוף 2010 התבצעה פעולה זו בצורה ידנית, ע"ג טופס 2684 (השלמת מסמכים חסרים) וטופס 2580 (השלמת פרטים בדו"ח על הכנסה).

מילוי הטפסים הידניים ושליחתם גוזל זמן ואין מעקב אחר המכתבים שנשלחו וההיענות להם. כמו-כן, קיים חוסר אחידות בטיפול במישור הטכני ובמישור המהותי. על מנת לייעל את עבודת המנתב ולשפר את השירות ללקוחות, פותחה בשע"מ מערכת ממוכנת לדיווח על מסמכים חסרים בדו"ח השנתי.

הכניסה למערכת היא ממסך אינטרא-נט, ע"י בחירת אפשרות "מס הכנסה" ולאחר מכן "מסמכים חסרים".

המערכת מאפשרת הזנת הנתונים ו/או מסמכים החסרים ומשלוח הודעה ממוחשבת לנישום. בהתאם למסמכים שיוזנו כחסרים, יקבע נוסח המכתב שישלח כדלהלן:

- בהעדר נתונים מהותיים, כגון דו"ח לא חתום, ישלח נוסח המציין שלא ניתן יהיה לראות בדו"ח כדו"ח שהוגש, עד השלמת הנתונים.
- בהעדר מסמכים שאינם מהותיים ישלח נוסח המציין שאי המצאת המסמכים עלול להשפיע על חישוב המס או למנוע המשך טיפול בדו"ח.

הערות:

- ניתן לשדר מסמכים חסרים בסעיפי השומה הבאים: 04, 09, 03, 15, 17, 00, 14, 13.
- אינדיקציה על כך שקיימים נתונים חסרים (מ.ח) תוצג בשאילתא ITAM בשנה הרלוונטית.
- המערכת תחסום שידור שומה 01, 02, 07 ו-11 אם קיים סימון שחסרים מסמכים.
- המערכת מאפשרת כתיבת מלל חופשי לשימוש פנימי וכעזרה למנתבים, מעקב ממוחשב אחר שליחת המכתבים ואחר המסמכים שמוגשים וכן הצגת נתונים סטטיסטיים בחתכים שונים לפי בקשה.
- חשוב: למלל החופשי בתרשומת ישנה חשיבות לצורך קבלת מידע על מסמכים מפורטים שנדרשו מהנישום כגון, טופס 106 ממעביד מסוים או מסמכים שונים לגבי שינוי מצב משפחתי/פיזי/נטול יכולת, וכן לצפייה בהערות המנתב שייתכן ויש להן השלכות גם לשנים הבאות.

2.3 טופס 6111

2.3.1 על פי סעיף 240ב(ג) לפקודה חלה חובת הגשה מקוונת של טופס 6111 לגבי דוחות משנת 2010 ואילך. טופס מקוון יחשב כטופס ששודר באמצעות האינטרנט או בשידור על ידי מייצגים המחוברים למערכת המחשב של רשות המסים. החייבים בדיווח על גבי טופס 6111 הם כלל בעלי העסקים למעט החריגים להלן :

- כל מי שחל עליו סעיף 3(ז) לפקודה
- בנקים
- חברות ביטוח
- חקלאים
- חברות ובעלי עסקים קטנים בעלי מחזור עסקי הקטן מ- 300,000 ₪ - כהגדרתו בהוראות ניהול פנקסי חשבונות.

2.3.2 הדרישה להגשת הטופס באופן מקוון תחול על מי שחייב בהגשתו, כאמור לעיל, ושהוא אחד מהמפורטים להלן:

- חברה ;
- מי שחלה עליו חובה לנהל מערכת חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה, בהתאם להוראות ניהול פנקסי חשבונות שנקבעו לפי סעיף 130 לפקודה ;
- מי שמנהל מערכת חשבונות ממוחשבת, בהתאם להוראות ניהול פנקסי חשבונות. כלומר כל מי שמנהל אחד מספרי החשבון ו/או התיעוד אשר הוא חייב לנהל לפי הוראות ניהול פנקסים וניהלם באמצעות מחשב, ייחשב כמי שמנהל מערכת חשבונות ממוחשבת לעניין הדרישה לשידור הטופס באופן מקוון. יובהר, כי גם ניהול חלקי באמצעות מחשב ייחשב כניהול מערכת חשבונות ממוחשבת.

2.3.3 תהליך קליטת טופס 6111

א. שאילתא 1326 :

ניתן להגיש פלט מרכז של נתוני טופס 6111 על גבי עמוד אחד. אישור הגשת טופס 6111, במחלקת מודיעין ורשת, ייעשה יחד עם אישור הגשת הדו"ח השנתי בשאילתה 1326. בשאילתא זו קיימת אופציה בה ניתן לאשר הגשת טפסי 6111 ללא קשר למצב הגשת הדו"ח, דהיינו בין אם הוגש ובין אם לאו.

- טפסים ששודרו – בעת אישור הגשה של הדוח השנתי בשאלתא 1326, תירשם הערה "שודר טופס 6111 לשע"מ" יש לפתוח חלון ובו יש להזין את מספר האסמכתא המוטבע (הברקוד) על גבי הטופס שהודפס. במקרים בהם שידרו יותר מטופס אחד לתיק, יש למלא עבור כל טופס את מספר האסמכתא המתאים. במקרים בהם לא צורפו הטפסים לדוח השנתי יש למלא 9999 במספר אסמכתא (שידור 9999 לא יימחק את נתוני הטופס ששודר). כמו כן, יש למלא בטור המיועד לכך את מספר טופסי 6111 שהוגשו בפועל.
- טפסים ששודרו והוגשו לאחר הגשת הדוח השנתי ידווחו באופציה החדשה בשאלתא 1326 (בדיווח זה אין לדווח שוב על הגשת הדוח השנתי).
- טפסים ששודרו ישירות **למחשב שע"מ** - שידור הנתונים יהפוך לסופי והנתונים ייקלטו רק לאחר אישור הגשת הטופס.

ב. שאלתא ISUM:

בעת שידור השומה בשאלתא ISUM יבצע המחשב את הבדיקות על חובת הגשת טופס 6111 מקוון. **במקרה וחובה זו קיימת ובמקביל אין שידור טופס, המחשב יחסום את המשך שידור השומה כדלקמן:**

- תוצג הערה בשידור השומה ISUM לפיה הנישום חייב ב - 6111 מקוון.
 - לצורך המשך השידור ב-ISUM על המשדר לשדר שדה 297, כדלקמן:
- קוד 1** בשדה 297 - מציין שחסר טופס 6111 מקוון. במקביל יש לשדר **הנמקה 75** ולאחר שידור השומה על המשדר לשלוח מכתב על הליקוי הנ"ל באמצעות מערכת מסמכים חסרים.
- קוד 2** בשדה 297 - מציין שהנישום לא חייב בהגשת טופס 6111 מקוון.
- הנמקה 75 תשודר כאמור כאשר הנישום לא הגיש טופס 6111 והיה חייב בהגשתו על פי הקריטריונים שנקבעו.
- יודגש, כי על מנת לאכוף את הגשתו יש להקפיד על שידור הנמקה 75 במקרה בו לא הוגש טופס 6111.**

יש להקפיד כי גם בדוח ששודר על ידי מייצג הטיפול במשרד יהיה בהתאם לאמור לעיל.

2.4 הצגה בשאילתא INTV של נתוני שוק ההון

במסגרת שאילתא 007 של נתוני שוק ההון קיימת אופציה בתת שאילתא 151, המציגה את נתוני שוק ההון על פי הנושאים בדוח השנתי ובנספח ג: ריבית ודיבידנד מניירות ערך, ריבית מתוכנית חיסכון ופיקדונות, רווחים מני"ע סחירים. בשאילתא יוצגו שיעורי המס, השדות בדוח השנתי והקודים בנספח ג לפי מספרי תיק.

2.5 אישורי ניכוי מס במקור משוק ההון הלוקים בחסר

יש לוודא שלמות אישורי 867 המגיעים ממנכים שונים. מבדיקות שערכנו מצאנו כי קיימים אישורים בהם קוזז הפסד הון כנגד ריבית או דיבידנד מניירות ערך ואולם אישור 867 המרכז את ההכנסות מהריבית ו/או הדיבידנד לא צורף. בדרך זו כאשר אישור 867 לא צורף ומלוא הפסד רשום בטופס 867 א+ב עלול אותו הפסד להיות מקוזז פעמים (מרווח הון מני"ע דרך הדוח השנתי ומריבית או דיבידנד דרך המנכה). ניתן לדעת שקיים טופס 867 שלא צורף לדוח, אם נרשם בטופס 867 א+ב בשורה תחתונה "קוזז/ הוחזר הפסד הון מריבית/דיבידנד בסך..".

2.6 אסמכתאות שונות לרישום הכנסות המתקבלות מחו"ל ומיסי החוץ ששולמו בגין

הכנסות שהופקו מחוץ לישראל על ידי תושב ישראל חייבות בדיווח. בהוראות הביצוע 7/2005 ו-3/2006 נקבעו ההנחיות לגבי אופן הדיווח והרישום של ההכנסות הללו בדוחות השנתיים. על פי הנחיות אלה, נקבע בין היתר, כי לצורך קבלת זיכוי ממס כנגד ההכנסות שהופקו מחוץ לישראל ולצורך חישובו, על הנישום לצרף לדו"ח השנתי את טופס 1324 (להלן: "נספח ד"). בנספח ד' מפורטות ההכנסות מחו"ל ומחולקות לקבוצות בהתאם לשיטת הסלים. לכל שדה של קבוצת הכנסות בנספח ד' מצורף שדה של המס ששולם מחוץ לישראל בגין אותן הכנסות.

בנוסף לכך, נקבע בהוראת הביצוע 7/2005 כי לכל סכום שירשם בשדה מס ששולם מחוץ לישראל יש לצרף, כאסמכתא, אישור על תשלום המס בגין הכנסה מסוימת, לשנה מסוימת, הכולל תאריך תשלום.

להלן פירוט תמציתי של סוגי האסמכתאות השונים ואופן ההתייחסות אליהם בשלב הניתוב והשידור:

- **גיליון שומה מרשות המס הזרה** - פלט שומה המונפק על ידי רשות המס הזרה הכולל את סוגי ההכנסות שהפיק הנישום במדינה הזרה, המס החייב בגין הכנסה זו והמס ששולם בפועל.

אסמכתא זו נחשבת ברמת אמינות גבוהה לצורך רישום הנתונים המדווחים בשומה וניתן להסתמך עליה.

- אישור מרשות המס הזרה לגבי גובה ההכנסה שהתקבלה וגובה המס שנוכה בגינה.
- נייר חתום בידי התושב הזר - משלם ההכנסה, בו קיים פירוט לגבי גובה ההכנסה ששולמה והמס שנוכה במקור.
- עותק של דו"ח על הכנסות שהוגש לרשות המס הזרה, הכולל את המס ששולם בחו"ל.

מידת ההסתמכות על האסמכתאות המפורטות לעיל (2,3,4) הינה מוגבלת וצריכה להיבחן על ידי רכו החוליה בסיוע הרפרנט למיסוי בינלאומי. לכן, לאחר תקצור הנתונים אשר מבוססים על אסמכתאות אלה יש להעביר לרכז לצורך ניתוב שלב ב' תוך רישום הנמקה 75.

2.7 סיכום השינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2011

מקור השינוי (חקיקה, פסיקה, החלטה וכו')	טופס	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד	מהות השינוי
פס"ד שיבטון	1301	חלק ג - הכנסות מיגיעה אישית: סעיף 5 ב. שדה 358, מענקי פרישה שנתקבלו בשנים קודמות וניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפקודה, הסכום שמתייחס לשנת מס זו. אין שינוי במלל, אלא המחשב יאפשר ניכויים גם בגין ההכנסה זו.	בהתאם לפסה"ד יש להתייחס להכנסות הרשומות בשדה 358 באופן זהה להכנסות הרשומות בשדה 258, כלומר יתאפשר מתן ניכויים וכן פטור נכה גם מההכנסות הרשומות בשדה 358.
תיקון 68 לחוק עידוד להשקעות הון	1301	חלק ה- הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים: בשדה 060, שיעור מס של 15% נוסף במלל: "דיבידנד ממפעל מועדף".	
סיום תקופת הוראת השעה לסעיף 125 לפקודה	1301	חלק ה- הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים: הורד מהטופס שדה 231 – "דיבידנד מחלוקת רר"ל שנצברו עד 31.12.2002 - מס בשיעור של 12% (מצורף טופס 805)".	
חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 - סעיף 20, תעשייה עתירת ידע- הוראת שעה	1301	חלק יב - ניכויים אישיים: נוספו שדות 282/283 – "ניכוי של השקעה מזכה במניות "חברת מטרה".	התרת השקעה של יחידים במניות חברות עתירות מו"פ כהוצאה.
סעיף 35(ד) לפקודה	1301 135	חלק יג - נקודות זיכוי: נוספו שדות 295/296 - תאריך	השווה מעמדו של תושב חוזר מוטב למעמדו של

<p>עולה חדש לעניין נקודות זיכוי.</p>	<p>החזרה של תושב חוזר מוטב. לשימוש המשדר : נוספו שדות 235/236 "תושב חוזר מוטב". יצוינו מספר חודשים לצורך מתן נקודות הזיכוי בדומה לעולה חדש.</p>		
<p>עולה חדש/תושב חוזר ותיק המוכר נכס בחו"ל לאחר 10 שנים מיום שהיה לתושב ישראל, יהיה חלק רווח ההון הריאלי ממכירת הנכס עד תום תקופת הפטור פטור ממס, ויתרת רווח ההון חייבת במס בשיעור הקבוע בסעיף 91(ב). תושב חוזר פטור ממכירת נכס שרכש מחו"ל בתקופת היותו תושב חוץ. הסימון בטופס יגרום לכך שהמחשב יחשב את רווח ההון באופן ליניארי כאמור לעיל.</p>	<p>בפרטי המכירה נוסף ☐ עולה חדש/ תושב חוזר ותיק ☐ תושב חוזר מתאריך ☐ 47 _____ לשימוש המשדר נוסף בנכס בחו"ל 3- עולה חדש או תושב חוזר ותיק, 4- תושב חוזר</p>	<p>1399(י)</p>	<p>סעיף 97(ב) לפקודה</p>

סיכום השינויים בדוחות לחברות לשנת המס 2011

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד	טופס	מקור השינוי (חקיקה, פסיקה, החלטה וכו')
<p>החל מתאריך 1.1.2011 הסדר חדש : "חברה מועדפת" זכאית לשיעור מס חברות מופחת לגבי "הכנסה מועדפת" שהפיק "מפעל מועדף" שבבעלותה מפעילות בישראל. כעיקרון נקבע בתיקון כי מפעלים שחלו עליהם מסלולי ההטבות עפ"י הדין הישן רשאים להישאר במסלולים אלה עד לתום תקופת ההטבות או להודיע ע"ג טופס 908 כי הם מוותרים על כל המסלולים עפ"י הדין הישן ומבקשים לעבור לדין החדש החל על מפעל מועדף.</p>	<p>חלק א - פרטים על החברה : הוסף בסעיף 4 בחלק זה - א. במפעל מועדף יש לצרף טופסי 901 א (טופס חדש) בכל אחת משנות ההטבה.</p>	<p>1214</p>	<p>תיקון 68 לחוק עידוד להשקעות הון</p>

שיעורי מס חדשים : לגבי מפעל מועדף באזור פיתוח א' - 10%, במפעל מועדף אחר - 15%.	חלק ו- הכנסה חייבת : נוספו שדות הכנסה ממפעל מועדף. 039 - בשיעור של 10% אזור פיתוח א. 040 - בשיעור של 15% אזור אחר.	1214	תיקון 68 לחוק עידוד להשקעות הון
חברה הרושמת הכנסות בשדות החדשים 039 או 040, חייב המשדר לאפיין חברה זו בשידור שדה 102 עם קוד 4.	לשימוש המשדר : בשדה 102 נוספה אופציה 4 - נתבעו הטבות כמפעל מועדף.	1214	תיקון 68 לחוק עידוד השקעות הון
על דיבידנד שחברה מועדפת תשלם ליחיד מרווחי המפעל המועדף יחול מס בשיעור של 15%, ואילו על דיבידנד בין חברתי מרווחי המפעל המועדף יחול הדין שנקבע בפקודה, כלומר ינתן פטור. סכום הדיבידנד שירשם בשדה זה הוא מתוך הדיבידנד הפטור שנרשם בשדה 209.	חלק י - הכנסה פטורה : נוסף שדה 068 – "דיבידנד פטור מרווחי מפעל מועדף או מרווחי מפעל מוטב/מאושר בהתאם לתיקון 68".	1214	תיקון 68 לחוק עידוד להשקעות הון
הוראת השעה בדבר חלוקת דיבידנד בשיעור מס מופחת של 12%, בגובה רווחים ראויים לחלוקה, הסתיימה.	חלק טו' דיבידנד שחולק : הורד שדה 231 - מתוך סה"כ הדיבידנד : דיבידנד שחולק החייב במס בשיעור 12%.	1214	סיום הוראת השעה לעניין סעיף 125ב
אפיון הדיבידנד שחולק מרווחי מפעל מועדף מכלל הדיבידנד שחולק.	נוסף שדה 149 - מתוך סה"כ הדיבידנד : דיבידנד שחולק ממפעל מועדף.		תיקון 68 לחוק עידוד להשקעות הון

3. ניתוב דוחות ליחידים לשנת המס 2011 ודגשים נוספים

3.1 קבלת דוחות ושידורם

בתיקי החזרי מס יש לשדר הדוחות לפי סדר הגעתם למשרד. במידה ומבקשים (מייצג/נישום/קרוב משפחה) לזרז הטיפול, תגוש בקשה לרכז החוליה שיאשר אותה על גבי הדוח שהוגש תוך רישום הסיבה לשידור המזורז.

בשאר התיקים יש לפעול לפי ההנחיות השונות בעניין סדר השידור. גם כאן אם מוגשת בקשה לשידור מוקדם יציין האחראי עובדה זו והסיבות לה. משנמסרה לעובד חבילת דוחות לשידור ינהג העובד לפי סדר קבלת הדוחות על ידו.

על רכזי החוליה לשנן נוהל זה בפני העובדים בכלל ובישיבות מחלקה בפרט.

3.2 ניתוב דוח ששודר באמצעות האינטרנט

דוחות ששודרו באינטרנט, לא נקלטים בעת שידור הגשת הדוח אלא לאחר קליטתו ע"י הנתב. החל משנת 2009 ניתן לשדר את נספחי רווח ההון באינטרנט. אם עסקת רווח הון חייבת במקדמה ואין דיווח על כך בתל"ם (002,478), על הנתב להשלים את דיווח המקדמה בהתאם לנספח ולפני שידור השומה. יש לבדוק ביתר תשומת לב דוח ששודר באמצעות האינטרנט על השדות השונים, לאור העובדה שהנישום המשדר בדרך כלל אינו בקי בנושא. בעת שידור הדוח בשאלתא ISUM חובה לשדר בשדה 333 את אחד הקודים 1,2 או 3 בהתאם לשינויים שנערכו לעומת הנתונים שנקלטו באתר האינטרנט. להלן סוגי הקודים בשדה 333:

קוד 1- "הדוח נקלט ושודר ללא תיקון". למשל במקרה בו שודרו כל השדות הרלבנטיים בדוח. במקרה זה תירשם בהודעת השומה לנישום ההודעה הבאה: "הדוח שהגשת וששדרת באמצעות האינטרנט התקבל במרשמינו. בהתאם לכך חושב המס המגיע על פי הכנסתך המוצהרת בדוח".

קוד 2- היחיד הגיש דוח שונה מהקובץ שנקלט באתר האינטרנט. למשל יחיד צירף נספחי רווח הון ולא מילא את השדות הרלבנטיים לרווח הון: 054,056,256.

במקרה זה תרשם בהודעת השומה לנישום ההודעה הבאה: "נתוני הדוח שהגשת אינם זהים לאלו ששידרת באמצעות האינטרנט לפיכך שומה זו הינה על פי הדוח שהגשת".

קוד 3- הדוח התקבל ותוקן לפי הוראות הפקודה. למשל במקרה שבו היחיד טעה טעות אריתמטית בעת מילוי הדוח. במקרה זה תרשם בהודעת השומה לנישום ההודעה הבאה: הדוח ששידרת למחשב רשות המסים באמצעות האינטרנט התקבל במרשמו. השומה שהוצאה לך הינה לאחר תיקון הדוח שהגשת, בהתאם להוראות סעיף 145(א)(3)(א) לפקודת מס הכנסה (תיקון טעות חשבון)".

3.3 הכנסות מיוחדות

לצורך תשלום מקדמה על "הכנסות מיוחדות" ניתן להפיק עבורם שוברי תשלום נפרדים: שכ"ד בארץ 10% או לבעלי הכנסות חו"ל לחסרי תיקים – הכנסות משכ"ד חו"ל הממוסות במס בשיעור 15%, ריבית, דיבידנד והימורים.

בתום השנה עוברים תשלומים אלו מהגבייה בשע"מ למערך השומה יחד עם תשלומי המקדמות. בעת שידור שומה בשאלתת ISUM מתבצעת בדיקה ונרשמת הערה אם שולמו מקדמות שההכנסות לגביהן לא שודרו בשדות המתאימים בדוח. שדות ההכנסות המיוחדות ישודרו ללא סכום במקרה בו המנתב הגיע למסקנה שההכנסות כלולות בשדה הכנסה אחר.

3.4 שדות שנוספו בדוח המקוון ששודר באינטרנט

שדות שהיו קיימים כ"שדות לשימוש המשרד" נוספו כשדות שניתן לשדרם באינטרנט. שדות אלו מופיעים בפלט המודפס של הדוח בחלקו התחתון של הטופס. בטופס יש מקום לשלושה שדות, כאשר יתכן שבאינטרנט שודרו יותר שדות, אותם ניתן לראות בשאלתת ISUM. להלן השדות אותם ניתן לשדר באינטרנט, ואשר היו מיועדים לשימוש המשרד בטופס "1301 הידני":

- 101- חלק הקצבה הפטורה שקבל בן הזוג הרשום לפי סעיפים 9א, 9ב לפקודה.
- 102- חלק הקצבה הפטורה שקבל בן הזוג (שאינו רשום) לפי סעיפים 9א, 9ב לפקודה.
- 064- סה"כ הכנסות שהועברו מחברות משפחתיות לנישום.
- 105- הכנסת בן הזוג הרשום ממשכורת כ"עובד מדע".
- 106- הכנסת בן הזוג (שאינו רשום) ממשכורת כ"עובד מדע".
- 130- דמי ביטוח לאומי ששילם בן הזוג הרשום שהינו שכיר לתקופה שהיה עצמאי.
- 189- דמי ביטוח לאומי ששילם בן הזוג (שאינו רשום) שהינו שכיר לתקופה שהיה עצמאי.
- 149- הכנסה ממפעל מאושר בחקלאות לבן הזוג הרשום.
- 169- הכנסה ממפעל מאושר בחקלאות לבן הזוג (שאינו רשום).
- 164- תשלומים אחרים לבעלי שליטה אצל נישום בחברה משפחתית.

3.5 דוחות ששודרו ע"י מייצגים

החל מדוחות לשנת המס 2009 ששודרו ע"י מייצגים, ייתכנו מקרים בהם לאחר אישור ההגשה לא תישלח שומה לנישום אלא תהיה "שומה בהמתנה", עד לניתוב הדוח ע"י הנתב. מדובר בדוחות שבעבר המייצגים לא יכלו לשדר ישירות לשע"מ: דוחות בהם יש הכנסה מועברת מחברה משפחתית. הכנסות שלא ניתן לייחס.

דווח עם פנקסים בלתי קבילים.

תביעת נז. נטול יכולת ללא התאמה לדיווח בשאילתא IS45.

הכנסה פטורה של נכה 100% ללא התאמה לדיווח בשאילתא IS95.

בעקבות חובת הגשת דוח מקוון חלה חובת ניתוב על דוחות אלו.

ניתן למצוא את רשימת הדוחות אלו בשאילתא IRES רשומה 40 תחת הכותרת "טיפול בדוחות

ששודרו באינטרנט או ע"י מייצגים וטרם טופלו ב ISUM.

בעת קליטת הדוח בחוליה המרכזית תופיע הערה ב- ISUM "שידור מייצג- לטיפול".

הכנסות שלא ניתן לייחס לשדה בדוח- על מנת לאפשר למייצגים לשדר דוחות בהם קיימת הכנסה שלא ניתן לייחסה לשדה מסוים בדוח, נדרש מהם למלא בעת השידור שדה 334. בשלב הניתוב, כאשר מופיע שדה זה (334), יש לפנות לדוח הידני שהוגש, לזהות את ההכנסה ולשדרה בהתאם לכללים.

3.6 שידור שומה של בני זוג מאותו מין

החל משנת 2012 ניתן לשדר ב- ISUM שומות לזוגות נשואים בני אותו מין לשנות המס 2003 ואילך.

- בשאילתא INTV התווסף מין בן הזוג.

- בשאילתא ISUM במקרה של בני זוג מאותו מין, התווסף ליד הכותרות הקבועות של "גבר" "אישה" מינו של בן הזוג שאינו בז"ר (גבר/אישה).

הנחיות לטיפול בשומות בהן משודרת שומה של בני זוג נשואים מאותו מין תפורסמנה בהמשך.

3.7 דוחות של נישומים שהגישו תביעה למענק מס הכנסה שלילי

3.7.1 נישומים שהגישו תביעה למענק מס הכנסה שלילי והדוח שלהם טרם שודר מופיעים

כרשימה ב IDOC אופציה 24 וכן סומנו ברשימות באופציות 21-23.

כמו כן על גבי התיקון עליו לסמן אם הוגשה תביעה למענק "מס הכנסה שלילי".

מבקש המענק חייב בהגשת דוח מקוון ועד לשידור הדוח במשרד השומה (שדה 333 אם שודר באינטרנט), לא יערך חישוב בשע"מ לגבי זכאותו ולא ישולם לו המענק. לפיכך, יש לתת עדיפות לדוחות אלה בנייתובם ושידורם.

עצמאי שנמצא זכאי לקבלת מענק מס הכנסה שלילי בגין שנת המס 2011, סכום המענק יקוזז כנגד המס שהוא חייב בו בשל הכנסה מכל מקור שהוא, לרבות שבח בשנת המס 2010 ויתרת המענק שלא נוצלה ניתן יהיה לקזזה במשך שלוש שנות המס הבאות (2012, 2013, 2014).

יתרת מענק שלא ניתן היה לקזז בארבע שנות המס האמורות תשולם בשנה החמישית בניכוי 25% מסכום היתרה.

בכל מקרה של שינוי החיוב במס בשל שינוי באחד מפרטי השומה ישונה סכום המענק שיקוזז בהתאם.

הודעת שומה מתוקנת לשנת מס 2011 תצא באופן אוטומטי בכל מקרה בו חל שינוי בגובה המענק המגיע בגין שנות המס הקודמות והמשפיע על החיוב במס בשנת מס 2011.

ניתן לראות את אופן קיזוז יתרות מענק מה"ש מהמס המגיע בשומה, בכל שנת מס בה נערך קיזוז בשאילתא IMNK.

3.7.2 שכיר שתבע את המענק יכול שהתקיים מצב של עצירת שחרור המענק בשל אי

התאמה בין שדה 158 בדוח השנתי לבין הדיווח ב-126.

אי ההתאמה נובעת מכך שתקבולים והחזרים מהמוסד לביטוח לאומי לדוגמה מילואים ו/או דמי אבטלה, המשולמים לעובד ישירות ע"י המוסד לביטוח לאומי, ולכן לא מדווחים ע"י המעביד ב-126, משודרים בשומה בטעות בשדה 158/172.

לכן כשקיימת אי ההתאמה כאמור לעיל, על עובד המשרד להעביר ולרשום את אותם תקבולים לשדה 250/270, לצורך קביעת הזכאות למענק.

3.8 אימות חשבון בנק בתיק 9.1 - שדה 280

בהתאם להוראות יש לאמת את פרטי חשבון הבנק המדווח בדוח השנתי מול אסמכתא. בעת שידור חשבון בנק בשאילתא ISUM בתיקי 9.1 יש לשדר שדה 280, המציין את בדיקת החשבון מול אסמכתא מתאימה.

הערכים האפשריים: 1- נבדק ונמצא תקין

9- לא תקין

לא ניתן לשדר חשבון בנק בתיקי 9.1 ללא השדה כאמור.

3.9 ניכוי וזיכוי בעד תשלומים לקופת גמל לקצבה

בחישוב ניכוי מקופות גמל לא תבוצע בדיקת כדאיות לגבי מעמד המבקש כעמית מוטב או כעמית יחיד. זאת בעוד שבשנים קודמות בוצעה בדיקת כדאיות עד לשלב הניכוי. יחיד העומד בתנאים של "עמית מוטב" מחושבות עבורו ההטבות כ"עמית מוטב". במידה ומגיש הדוח מעוניין לקבל את ההטבות כעמית יחיד למרות שהוא נחשב כעמית מוטב, יוכל לדרוש זאת באמצעות הזנת קוד 2 בשדה 233 ל"בן הזוג הרשום" ובשדה 234 לבן הזוג. יש לשים לב שהשימוש בקוד שונה משנים קודמות. עד שנת מס 2008 קוד 1 בשדה 233 מאלץ את המחשב לבצע חישוב ליחיד כעמית מוטב והחל משנת מס 2009 ניתן להשתמש רק בקוד 2 כאמור לעיל.

בשנת 2011, ניתן לקבל ניכוי בשל תשלומים לקופת גמל לקצבה בלבד באחד משני מסלולים שונים:

מסלול א' – המסלול מתאים לכלל 'היחידים'.

מסלול ב' – המסלול מתאים למי שהינו "עמית מוטב".

העמידה בתנאי הכניסה למסלול "עמית מוטב" מתבצעת על ידי המחשב תוך בדיקת ההפקדות לקצבה ע"י סיכום סה"כ הסכומים בשדות 135, 248, 045 ו-268 (ולגבי בן הזוג שדות 180, 249, 086 ו-269).

בשדה 268/269 הוספה האפשרות לרשום תשלומים לקופת גמל לקצבה כעמית עצמאי, כולם או מקצתם, לשם קבלת זיכוי במקום ניכוי. סכום שנרשם בשדה זה לא יירשם בשדות המיועדים לניכוי (135/180).

3.10 שדה 082/038 – זיכויים מיוחדים

יש לרשום בשדה זה את הזיכויים המגיעים לנישום לאחר חישובם ע"י המפקח, ואשר אינם באים לידי ביטוי במילוי סכומים בשדות אחרים, וזאת בניגוד לנעשה בשדות אחרים בהם נרשמים סכומים ששולמו ואשר מזכים בזיכוי. יובהר, שאין להשתמש בשדות אלו אם קיימת אפשרות להשתמש בשדה אחר מתאים הקיים בשע"מ. במקרים בהם ניתן זיכוי בשדות אלו יש להכין תרשומת לנימוקים למתן הזיכוי ולדרך חישובו.

3.11 שדה 243 – טיפול מיוחד בהחזר מס שנוכה מריבית

שידור ריבית מתוכניות חסכון כשאין התאמה בין שדה 043 לדיווחים בשאילתא 007.
שדה 243 הקיים משנת מס 2003 מאפשר קליטת נתוני הדוח גם במקרים הבאים:

א. שדה 243 - קוד 1

כאשר בעת השידור מופיעה הערה: "בעיה בזהויות במערכת החזרי ניכוי מריבית". בעיה זו נגרמת כאשר המצב המשפחתי במערכת החזרים מריבית (007) שונה מהמצב המשפחתי במרשמי מס הכנסה בשנת מס זו. במקרה זה יש למלא קוד 1 בשדה 243.
על המשדר לבדוק עבור כל אחד מבני הזוג מה הכנסתו מריבית ומה גובה החזר שניתן לו. יש להוריד את סכום החזר משדה 043 ולשדר בהתאם.

ב. שדה 243 - קוד 2

פטור לנכה: הפטור המגיע לנכה מחושב וניתן באופן ידני כפי שנעשה עד כה לגבי הכנסות אחרות. יש להקפיד על שידור שדה 109/309 של הכנסות פטורות ממס על פי סעיף 59(5). על מנת שלא תתבצע חסימה על ידי המחשב כאשר קיימים נתוני החזר בשאילתא 007 ולא קיימים שדות הכנסה מריבית, יש למלא קוד 2 בשדה 243, בנוסף לשידור שדה 109/309. במקרים מורכבים יש להתייעץ עם המחלקה לפיתוח מקצועי בחטיבת שומה וביקורת ברשות המיסים.

ג. שדה 243 - קוד 3

החלפת פטור מריבית לפטור הכנסה מדמי שכירות מסוימים (סעיף 9ד' לפקודה):
במקרים בהם מגיע לנישום גם פטור מריבית לפי ס' 125 לפקודה וגם פטור לפי סעיף 9ד' לא ניתן לשלב בין שני הפטורים אלא לבחור באחד מהם.
אם נבחר הפטור לפי סעיף 9ד', יש לשדר את ההכנסות מריבית במלואן (שדות 078/076/126) כולל ניכוי המס במקור. כדי שלא תינתן כפל הטבה יש למלא קוד 3 בשדה 243. בדרך זו לא יחושב פטור לפי סעיף 125. יש לחשב את הפטור המגיע לפי סעיף 9ד' לפקודה באופן ידני עפ"י הרשום בנספח ב' לטופס הדו"ח השנתי ליחיד ולרשום בשדות הכנסה מדמי שכירות את הסכום לאחר הפטור המגיע.

3.12 שדה 282/283 – ניכוי של השקעה מזכה במניות "חברת מטרה"

ביום 6/1/2011 פורסם חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו- 2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "חוק המדיניות"). במסגרת פרק ז' לחוק המדיניות נקבעו הטבות לעידוד השקעות בתעשיות עתירות ידע, כהוראות שעה (סעיפים 19 - 22 בחוק).

סעיף 20 בחוק המדיניות דן בהתרת השקעה מזכה של יחיד 'במניות חברת מטרה' כהוצאה. השקעות בחברות ישראליות עתירות מחקר ופיתוח המצויות בשלב הראשוני של פעילות המחקר והפיתוח (שלב הסיד) נושאות סיכון גבוה מאד למשקיע ובמקרים רבים אף יורדות לטמיון. חברות כאלה מתקשות לגייס משקיעים, בין השאר בעקבות משבר האשראי העולמי, ומתקשות גם בהשגת מקורות מימון חלופיים. במטרה להגדיל את היקף ההשקעות בחברות אלה, מוצע לתמרץ את בעלי ההון המשקיעים בהן בדרך של התרת סכום ההשקעה כהוצאה בידם ובכך להוזיל את עלויות ההשקעה.

סעיף 20 קובע כי סכום השקעה מזכה של יחיד במניות חברת מטרה, עד לסכום השקעה מרבי (תקרה מצטברת בסך 5 מיליון ש"ח), יותר לו כניכוי מכלל הכנסתו בשנת המס במשך תקופת ההטבה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הבאים:

א. סכום ההשקעה שולם בתקופה שבין 1/1/2011 ועד 31/12/2015.

ב. היחיד החזיק במניות חברת המטרה, שהוקצו לו בתמורה להשקעתו המזכה, במשך כל תקופת ההטבה. "תקופת ההטבה" - שלוש שנות מס החל בשנת המס שבה סכום ההשקעה המזכה שולם לחברת המטרה.

ג. אין בהשקעה האמורה ובאופן ניכוי ההוצאה בגינה משום הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות.

סעיף 20 מאפשר לנכות את סכום ההשקעה במניות המזכות במשך תקופת ההטבה. בהתאם לעמדת רשות המיסים, המשקיע יוכל לנכות את ההוצאה בשל ההשקעה במניות המזכות על פני שנות המס שבתקופת ההטבה, לפי בחירתו ובכפוף ליתר התנאים המפורטים בסעיף. ההטבה על פי הסעיף ניתנת אך ורק במשך תקופת ההטבה, כלומר, למשקיע יש אפשרות לנצל את ההטבה במהלך שלוש שנות ההטבה, ולא מעבר לכך. המשקיע לא יוכל לתבוע הפסד הנובע מניכוי כאמור, בסיום תקופת ההטבה.

עוד יצוין כי המשקיע יכול להשקיע בחברות מטרה נוספות, עד לסכום התקרה לגבי כל אחת מהן.

הניכוי ייוחס למשקיע/ה בלבד ללא אפשרות להעברתו לבת/בן הזוג.

פירוט נרחב והסברים ליישום הוראות סעיף 20 בחוק המדיניות מפורטים בחוזר מס הכנסה 12/2011.

בשדה 282 יש לרשום את הסכום שהשקיע היחיד במניות חברת מטרה, כשהסכום מוגבל עד לתקרה המותרת ליחיד בניכוי בהתאם להוראות סעיף 20 כאמור.

יישום הוראות סעיף 20 מחייב היערכות תפעולית מיוחדת, הן מבחינת המשקיע, הן מבחינת חברת המטרה והן מבחינת רשות המיסים. זאת מכיוון שנדרש קשר רצוף ותיאום בין היחיד המשקיע לבין חברת המטרה לשם בירור התקיימות ההגדרות שנקבעו בחוק על ידי המשקיע ועל ידי חברת המטרה. לאור האמור, בקרוב ייקבעו טפסי דיווח אשר יכללו טופס המפרט את השקעותיו המזכות של המשקיע ושל "קרובו" בחברת מטרה, טופס המפרט את ההשקעות המזכות וההקצאות שבוצעו בחברת המטרה בשנת המס וטופס המפרט את ייחוס הוצאות המו"פ של חברת המטרה להשקעתו המזכה של המשקיע.

4. ניתוב דוחות לחברות לשנת המס 2011 ודגשים נוספים

4.1 שידור דוחות מלכ"רים

מבדיקות שנערכו נוכחנו שבשידור דוחות מלכ"רים אין הקפדה על דיווח על מחזור במקרים בהם קיים מחזור עסקי. הינכם מתבקשים להקפיד על שידור שדה מחזור במידה שקיים.

4.2 תיקון 68 לחוק לעידוד השקעות הון

בתיקון 68 לחוק נוסף מסלול הטבות במס של "מפעל מועדף". חברה שחל עליה מסלול הטבות המס שקדם לתיקון 68 לחוק ("מפעל מוטב") רשאית להמשיך וליהנות מהטבות המס להן זכאי "מפעל מוטב" עד לתום תקופת ההטבות. לחילופין, יכולה החברה להודיע על גבי טופס 908 (חדש) כי היא מוותרת על כל ההטבות להן הייתה זכאית בהתאם למסלולי ההטבות טרם תיקון 68 ומבקשת לעבור למסלול הטבות המס החל על "מפעל מועדף". טופס 908 יומצא בשני העתקים: אחד, למשרד השומה בו מתנהל התיק והשני לנציבות מס הכנסה- מחלקת חוקי עידוד.

מועד הגשת הטופס, במקרה המפורט לעיל, נקבע בהוראות המעבר לתיקון 68 כלא יאוחר מהמועד הקבוע להגשת הדוח השנתי לפי הוראות סעיפים 131 ו-132 לפקודה (כלומר עד ליום 31/5 מבלי להתחשב באורכות), והבקשה תחול לגבי שנת המס שלאחר שנת המס שלגביה הוגש הדוח ואילך, בלא זכות חזרה ממנה. דוגמה: חברה המבקשת לוותר על כל הטבות המס

להן היא זכאית בגין מפעלה המוטב וליהנות מהטבות המס החלות על "מפעל מועדף" החל משנת המס 2012, חייבת להגיש את טופס 908 לא יאוחר מהמועד להגשת הדוח לשנת המס 2011, כלומר לא יאוחר מיום 31/5/2012.

חברה שנהנתה מהטבות בהתאם להוראות החוק והייתה, בין היתר, בעלת מפעל מאושר לפי סימן א' לפרק שביעי לחוק (מסלול מענקים), המבקשת לוותר על כל ההטבות להן היא זכאית בהתאם למסלולי ההטבות עפ"י הדין שקדם לתיקון 68 בחוק וליהנות מהטבות המס החלות על "מפעל מועדף", הייתה חייבת להגיש את הבקשה כאמור על גבי טופס 908 עד ליום 30/6/2011, ובמקרה זה הבקשה חלה לגבי שנת המס 2011 ואילך, בלא זכות חזרה ממנה. במידה והחברה כאמור לא הגישה את הבקשה עד ליום 30/6/2011, תחול עליה "תקופת צינון" במהלכה לא תוכל לעבור וליהנות מהטבות המס שנקבעו בתיקון 68 לגבי "מפעל מועדף". עד תום תקופת הצינון יחולו עליה הוראות החוק כנוסחו לפני תיקון 68, והיא תמשיך ליהנות מההטבות עפ"י מסלולי ההטבות שחלו עליה טרם תיקון 68. בתום תקופת הצינון, תהא רשאית החברה לבחור כי ימשיכו לחול לגביה מסלולי ההטבות שהיו לה טרם תיקון 68 (עד לתום תקופת ההטבות שלהם), או שתוכל לוותר עליהם ולבקש על גבי טופס 908 לעבור וליהנות מהטבות המס החלות על מפעל מועדף, בלא זכות חזרה. "תקופת הצינון" נקבעה כדלהלן: לגבי מפעל שנכלל בתוכנית שאושרה לפני יום 1/4/2005 - שלוש שנים מיום תחילת שנת ההפעלה של התוכנית, ולגבי מפעל שנכלל בתוכנית שאושרה לאחר המועד האמור - חמש שנים מיום תחילת שנת ההפעלה של התוכנית.

טופס 901א: הודעה שנתית למפעל מועדף שהוא מפעל תעשייתי בדבר קיום הוראות סעיף 18א לחוק. טופס חדש (דומה לטופס 901), בו מצהירה החברה על עמידתה בתנאי החוק בשנת המס בה היא דורשת הטבות מס כמפעל מועדף.

מערכת מיכון טפסי השקעות במפעל מוטב/מועדף: למערכת הקיימת בשע"מ למיכון טפסי 900 ו-901 נוספה האפשרות למיכון טפסי 908 ו-901א. הכניסה למערכת דרך המסך הראשי של שע"מ-נט, יש ללחוץ על אייקון מס הכנסה המופיע בצידו הימני של המסך ולבחור באפשרות של השקעות במפעל מוטב/מועדף. על המשדר לשדר למחשב את המידע העיקרי מהטפסים. הדרכה מפורטת נמצאת במערכת בשאלת "עזרה".

טפסים שאינם חתומים כנדרש לא ישודרו.

שדות חדשים בדוח השנתי (1214):

039- הכנסה ממפעל מועדף בשיעור של 10% אזור פיתוח א.

040- הכנסה ממפעל מועדף בשיעור של 15% אזור אחר.

068- דיבידנד פטור מרווחי מפעל מועדף או מרווחי מפעל מוטב/מאושר בהתאם לתיקון 68. (סכום הדיבידנד שירשם בשדה זה הינו חלק מהדיבידנד הפטור הרשום בשדה 209).
149- מתוך סה"כ הדיבידנד : דיבידנד שחולק ממפעל מועדף.
102 קוד 4 - לשדה 102 לשימוש המשדר נוסף קוד 4 "נתבעו הטבות כמפעל מועדף".

במסגרת תקצור ושידור השומה יש לסווג חברה שהינה מפעל מועדף בשדה 102 קוד 4 ובמקביל בשדה 018 (סוג חברה) בקוד 2- מפעל מאושר/מוטב/מועדף.
חברה בה ישודר סכום כלשהו בשדה 039 ו/או בשדה 040 תדרש לשדר שדות 102 ו- 018 כאמור לעיל.
כתנאי לשידור שומה בה נתבעו הטבות ממפעל מועדף המערכת חייבת לזהות את קיומו של טופס 901א ובמידת הצורך טופס 908 במערכת למיכון טפסים.
טופסי 908 שהוגשו לנציבות למחלקת חוקי עידוד בחטיבה המקצועית, יוזנו באופן מרוכז על ידי הנציבות.

4.3 חברת משלח יד זרה

חברת משלח יד זרה (חמ"י"ז) כהגדרתה בסעיף 5(ה) לפקודה חייבת בהגשת דוח בישראל וזאת מכוח סעיף 131(א)5. רישום החברה ייעשה במסגרת מרשם "ישויות ללא מרשם" במרשמי מס הכנסה, אם לא חייבת ברישום ברשם החברות. בנוסף, יוגש דוח על ידי בעל השליטה בחמ"י"ז כאמור בסעיף 131 (ג) לפקודה.
טופס 150, "הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ", עודכן. הטופס כולל פרטים לגבי זכויות של תושב ישראל בחבר בני אדם תושב חוץ. בעקבות השינויים בטופס יש להצהיר בנוסף להצהרות הקיימות, ביחס לנושאים הבאים :
האם רוב ההכנסות של חבר בני האדם הינן הכנסות פסיביות, האם רוב ההכנסות של החברה נובעות מעיסוק במשלח יד מיוחד כהגדרתו בצו מ"ה (קביעת משלח יד מיוחד) וכן האם בין נושאי משרה או חברי דירקטוריון נמנים תושבי ישראל.

4.4 מקדמות בשל הוצאות עודפות

החל משנת מס 2010 הוסף שדה 122 לשימוש המשדר לצורך דיווח על הגשת טופס 1227. בנספח זה יצהיר בעל תפקיד בחבר בני אדם לגביו מוגש הדוח את גובה המקדמות בגין הוצאות עודפות ששולמו על ידו ואשר טרם קוזזו מהמס.

בהצהרה יכללו נתונים על המקדמות כאמור ששולמו ושקוזזו בכל שנת מס בנפרד, לגבי שתי תקופות:

הראשונה עד תום שנת המס 1998 והשניה החל משנת מס 1999 (תחולת תיקון 118 לפקודה).

אי הגשת הצהרה זו או אי מילוי הנתונים בסעיפים שבנספח, מהווה הצהרה שאין לחבר בני האדם מקדמות בשל הוצאות עודפות ששולמו על ידו וטרם קוזזו מהמס עד לתאריך 31.12.2010.

לשדה 122 שני ערכים: 1- כן (הוגש טופס 1227), 2- לא (הוגש טופס 1227).
שידור מקדמות בשל הוצאות עודפות משנים קודמות (שדות 113 ו/או 013) יתאפשר רק אם שודר שדה 122 עם קוד 1.

5. ניתוב שלב א' של הדוח

5.1 שאלתא INTV - כלי עזר לניתוב שלב א'.

5.1.1 נתוני העזר הדרושים לניתוב מוצגים בשאלתא INTV.

5.1.2 הנתונים בשאלתא חולקו לשלוש קבוצות, כדי להקל על המשתמשים:

נתונים קבועים - נתונים המופיעים לגבי כל הנישומים.

נתונים משתנים - נתונים המופיעים רק כאשר יש מידע ספציפי לגבי הנישום.

פרטי איתור וזיהוי

במקרים בהם קיים מידע מפורט נוסף, שלא ניתן להציגו במסך הראשי מחוסר מקום, ניתן לקבל את המידע באמצעות "חלון".

במסך הנתונים המשתנים נכללים בין היתר:

1. ההכנסה מריבית מחיסכון ופיקדונות וההחזר במקרים בהם היה וההחזר במסלול האוטומטי, לחשבון הבנק.

2. נתוני פיצוי נזקי מלחמה. יש לבדוק הנתונים העדכניים בסמוך לשידור הדוח.

3. פרטים על נכה או עיוור לפי סעיף 9(5) מתוך הדיווח בשאלתא IS95.

5.2 הנחיות כלליות לניתוב שלב א'

5.2.1 סדר עדיפויות בניתוב ובשידור

יש לתת עדיפות מבחינת לוח הזמנים, לניתוב דוחות ששודרו על-ידי מייצגים ולניתוב ושידור דוחות עם החזרי מס (שסומנו עם מדבקות אדומות) ולדוחות של נישומים חייבי הגשת דוח שהגישו בקשה לקבלת מענק מס הכנסה שלילי (שסומנו על גבי התיקון).

5.2.2 עדכון פרטים

בשלב ראשון יש לוודא שבמקרה הצורך נעשו השינויים הדרושים במחלקת רשת ומודיעין בפרטים כגון: סוג תיק, סמל ענף, חוליה, כתובת, מצב משפחתי וכו'. לשם כך, יש להשוות בין הפרטים הנ"ל כפי שדווחו ע"י הנישום, לפרטים המופיעים במסך פרטי איתור וזיהוי בשאילתא INTV ולעדכןם בהתאם.

5.2.3 מצב משפחתי פרוד/ה

נישום המצהיר בדוח כי הוא פרוד נדרש לצרף לדוח טופס 4440 (המחודש): "הצהרה בדבר נשואים החיים בנפרד". לטופס זה יש לצרף תצהיר בפני עו"ד או מסמך מבית הדין או מבית המשפט על הגשת תביעה לגירושין/קבלת מזונות וכיוצ"ב. בכל מקרה פקיד השומה צריך להשתכנע בדבר היות "בני הזוג" פרודים.

במקרים בהם אחד מבני הזוג אינו חתום על הטופס, יש לשלוח טופס נוסף לבן הזוג שלא חתם כדי שימלא אותו ויחזירו למשרד השומה. אם אחד מבני הזוג אינו מסכים לחתום על הטופס ובן הזוג האחר עומד על כך שהם פרודים, וחלפו 21 יום מבלי שמתקבלת תגובה ממנו, ובני הזוג עונים למבחנים שנקבעו, יש לראות בהם כ"פרודים". מקרים אחרים יש להעביר להחלטת הלשכה המשפטית בצירוף כל המסמכים הקשורים.

כאשר הומצא הטופס חתום וממולא כנדרש בצירוף כל המסמכים הדרושים, יש להעבירו למחלקת רשת ומודיעין במשרד לצורך עדכוננו בשאילתא ITIK. רק כאשר עודכן במחשב המצב המשפחתי (פרוד/ה) בשנת המס, אין צורך בדרישה לדיווחי הכנסות בן/בת הזוג בעת עריכת השומה וכן אין לתת נקודת זיכוי בשל בן/בת הזוג.

אם בעבר הגיש הנישום טופס 4440 שפרטיו עודכנו בשאילתא ITIK, אין לדרוש מהנישום טופס נוסף.

5.2.4 שלמות ותקינות

כל הדוחות יעברו בדיקה מקיפה שתתייחס לתקינותם ושלמותם, ובכלל זה יש לבדוק קיומם של כל הצרופות לדוח וחתימת בן הזוג הרשום (ובן זוגו במידת הצורך), בחברות חתימת מנהל החברה, והמסייע.

**יש לסמן בעט הדגשה את כל השדות שיש לשדר בשאילתא ISUM.
בדוח ששודר באינטרנט יש לסמן בעט הדגשה את כל השדות התקינים.**

במקרים בהם יש תיקונים בשדה מסוים אין לבצע את התיקון על דוח הנישום, יש למלא שדה חדש בשדות לשימוש המשרד עם הסכום המעודכן ולסמנו בעט הדגשה.

5.2.5 מסמכים חסרים

מערכת ממוחשבת לליקויים ומסמכים חסרים נבנתה בשומה בתיקי חברות, עצמאים ושכירים.

במקרים של חוסר מסמכים, כגון: הגשת הדוח ללא טופסי 106, מילוי הדוח ונספחיו על גבי טפסים שאינם מתאימים לסוג הנישום או לשנת המס או גילוי ליקויים בדוח שלא ניתן לתקנם בשומה עצמית, יש לדרוש מהנישום או ממייצגו תיקון הדוח והמצאת המסמכים החסרים באמצעות המערכת.

אם המסמכים לא יומצאו תוך 14 יום, יש לשדר את הדוח עם סעיף שומה "00" וקוד הנמקה 75.

במקרים בהם המסמכים הומצאו יש לבטל את ההנמקה המעכבת.

במקרים בהם חסרים מסמכים מהותיים כגון מאזן, דוח רווח והפסד, דוח תיאום אינפלציוני, דוח התאמה, דוח כספי של חברה ללא חוות דעת רואה חשבון וכו', תשודר הנמקה 77. אם תוך 14 יום לא יומצאו מסמכים, יש לבטל שידור הדוח עפ"י החלטת

הרכז יש לבטל שידור דוח באמצעות שאילתא ISIF, וכן אישור הגשת דוח בהתאם לאמור בסעיף 131 (ו) לפקודה.

5.2.6 טופסי הדוח השנתי ליחיד

בהתאם לאמור בסעיף 2.1 לעיל, נדרשים בהגשת דוח מקוון יחידים החייבים בהגשת דוח שנתי ולהם הכנסה מעסק, משלח יד או משכורת. שודר הדוח באמצעות האינטרנט, טופס 1301 שיוגש למשרד הינו הפלט מהמחשב בנושא בר קוד וכותרת "שודר באינטרנט". טופס 1301 שאינו מופק באינטרנט מיועד לנישום שאינו חייב בדוח מקוון ולנישום שמגיש דוח מקוון אשר שודר למחשב שע"מ באמצעות המייצג.

נישום שאינו חייב בהגשת דוח או נישום שחייב בהגשת דוח, ובלבד שאינו בעל הכנסה מעסק, אינו בעל שליטה ולא היה לו רווח הון שאינו מני"ע סחירים או שבח חייב בשנת המס, רשאי להגיש דוח על גבי טופס 0135.

דוח שנתי לנאמן בנאמנות יוגש בטופס 1327, אא"כ מדובר ביוצר לפי סעיף 75(ח) לפקודה או נהנה לפי סעיף 75(ז) לפקודה.

הוראות הניתוב והשידור חלות על שני הטפסים.

טופסי 0135 המוגשים כבקשות להחזרי מס, יטופלו בהתאם לנוהלי הטיפול בבקשות להחזר מס שפורסמו בהו"ב 9/2000 סעיף 3.

5.2.7 דוחות לשנים קודמות

טופסי הדוח השנתי עוברים שינויים ותיקונים מדי שנה בהתאם לשינויים בחקיקה ובפרשנות. כאשר ישנה פניה למודיעין/רשת או לחוליה לקבלת טפסים להגשת דוחות לשנים קודמות, יש להקפיד לצייד את הפונה בטופס המתאים לשנה בגינה מוגש הדוח.

5.2.8 ליקויים בדוחות של נישומים מיוצגים

דוחות של נישומים מיוצגים שאינם מלאים ולא צורפו אליהם כל המסמכים הדרושים, יוצאו מהסדר הארכות המרוכזות של מיצגם.

מקרים חריגים יש להפנות בכתב לסמנכ"ל בכיר לשומה וביקורת באמצעות פקיד השומה.

5.2.9 דוחות המופקים ע"י תוכנת מחשב

דוחות לשנת המס 2011 שהופקו ע"י תוכנות המחשב שלהלן, ניתנים להגשה במקום טופסי הדוח השנתי המקוריים:

- א. "חיסולית" של חברת ט.מ.ל.
- ב. "רמניהול" של חברת לירם.
- ג. "ארז" תוכנות עסקיות בע"מ.
- ד. "גל-שי" של חברת א.פ.א.ש.

במקרים בהם הוגש הדוח על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב שאינה מצוינת לעיל (משמע הטופס לא אושר ע"י רשות המיסים), יש לראות בדוח כסתמי ולשדרו בסעיף שומה "00" עם קוד הנמקה 77.

5.2.10 אישורים מקוריים

מודגש בזאת כי ניכויים או זיכויים עבור תשלומים לביטוח חיים, ביטוח קצבת שאירים, קופת גמל, קרן השתלמות לעצמאים, הוצאות החזקת בן משפחה במוסד, וכדומה יוכרו בשלב הדוח רק על סמך אישורים מקוריים או העתקים עם חתימה וחותמת מקוריים. זיכוי תרומות יותר על סמך אישורים מקוריים בלבד. אישור מקורי ייחשב גם העתק עם אישור "נאמן למקור", לפי הנחיית היועץ המשפטי מיום 6/8/09.

5.2.11 זיכויים עבור תרומות

כאשר נתבעים זיכויים עבור תרומות בסכומים מהותיים, יש לבדוק אם למוסד הציבורי, מקבל התרומה, יש אישור בתוקף בשנת המס לגביה נתבע הזיכוי.

הבדיקה תיעשה בשאילתא 002 תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המוסד הציבורי, שבה ניתן לראות אם קיים אישור ולאילו תקופה האישור ניתן. זיכוי תרומה יותר על סמך אישורים מקוריים בלבד, אולם אם נתבע זיכוי תרומות על סמך אישורים מקוריים בשלב תיאום המס שבוצע בפקיד השומה, אין לדרוש שוב המצאת מסמכים, אלא להסתמך על תיאום המס.

אם סה"כ התרומות עוברות את התקרה לזיכוי, הסכום שלא נוצל עובר לשלוש שנות המס הבאות, בהתאם לסעיף 46 לפקודה.

קיימים מקרים שיש שינוי בהכנסה החייבת (אם עקב שומה או עקב תיקון דוח) וזיכוי התרומות נוצל עקב הגדלת ההכנסה החייבת. במקביל עודף התרומות לפני השינוי בהכנסה עבר לשנים הבאות. במקרה זה יש לתקן את השדה בו נרשם סכום התרומה בהתאם. לעניין תרומות ראה הוראת ביצוע 3/2001 – נוהל בדיקות וכללים לקביעת התרת זיכוי תרומה.

5.2.12 אישור דוחות לאחר שומות 04 - סעיף שומה 17

דוחות שנתקבלו לאחר שנערכו שומות 04 יעברו ניתוב כמו יתר הדוחות. גם בדוחות של תיקים מסוג 9.6 ו-1.3 בשנה האחרונה החייבת בהגשה, שנתקבלו לאחר 04 יש לערוך ניתוב. מייצג אינו יכול לשדר באמצעות שע"מ דוח שנתי לאחר שומה 04. הדרך היחידה לשדר דוח שנתי החייב בהגשה באופן מקוון היא לשדר באמצעות האינטרנט.

5.2.13 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים

בעת הטיפול בדוח המוגש לשנה בה קיים קוד אי רישום תקבול, או אי ניהול פנקסים (קודי ניהול ספרים: 1, 6 או 7), יש להפעיל במסגרת שידור הדוח את הסנקציות המוטלות מכוח הפקודה וההוראות הממשיכות לחוק התיאומים. אם ניתן, רצוי לעשות זאת כבר בשלב שידור הדוח, בתיאום עם רכז החוליה.

5.3 העברת הדוחות לניתוב שלב ב'

על נתב שלב א' להפנות את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות, מקרים חריגים, הנמקות מיוחדות, החזרי מס, ליקויים בניהול ספרים וכן למקרים המצריכים טיפול מיוחד או במקרה שמופיעה הודעה בשאילתא INTV שיש לבצע ניתוב שלב ב'.
לדוגמא: כאשר דוח של שנה קודמת לא נותב תופיע הערה (במסך נתונים קבועים).

יש להקפיד על שידור נכון של הכנסה פטורה לפי סעיף 9(5) שהופחתה ושל ההפסדים שקוזזו מהכנסות מעסק/משלח יד בלבד, וזאת על מנת לחשב את גובה המענק המגיע מחוק מס הכנסה שלילי.

6. הוראות כלליות והערות

6.1 שידור הנתונים

יש לתת תשומת לב מרובה והקפדה יתרה לשידור נכון של הנתונים מדוחות הנישומים וזאת על מנת למנוע את הצורך בתיקונים בתחומים אחרים כגון: קביעת מקדמות, קנסות, חיובי מס והחזרי מס לא נכונים.

חובה לשדר גם נתונים שאינם משמשים בחישוב המס כגון: רווח גולמי, הפסדים, הכנסות/רווחים פטורים, חשבון בנק ומחזור ללא מע"מ.

חובה לשדר השדות החדשים בחלק ז' לטופס 1301.

6.2 עריכת תיקונים בשומה עצמית (00)

ככלל, אין לערוך תיקונים בשומה העצמית כגון: החלפת שדות בין בני הזוג שלא עפ"י הוראות סעיף 64 לפמ"ה, הוספת הכנסות משכר על סמך הנתונים משאילתא 432.

יוצאי דופן לכלל זה הם המקרים הבאים:

1. המקרים המפורטים בסעיף 145(א)3 לפקודה, שבהם רשאי פקיד השומה תוך ששה חודשים מיום קבלת הדוח לתקן את השומה ויוסיפו לראותה כשומה עצמית. במקרים אלה יש לשדר את הדוח עם סמל הנמקה 56 :

א. תיקון טעות חשבון שנפלה בדוח.

ב. יישום הוראות כל דין החלות על הנישום בהיותו חייב בניהול פנקסי חשבונות לשנת מס פלונית, או לחלק ממנה ולא ניהלם או שניהלם רק בחלק מהתקופה שבה היה חייב לנהלם, או לא ביסס את הדוח שלו על פנקסי החשבונות.

ג. יישום הוראות כל דין החלות על הנישום לאחר שנקבע בקביעה סופית כי פנקסיו אינם קבילים. לעניין זה, "קביעה סופית" קביעה שאין עוד עליה זכות ערר או ערעור.

2. במקרים שבהם צוין במפורש בהוראות כי מסמכים מסוימים מהווים תנאי לקבלת הטבה מסוימת והמסמכים לא צורפו, לא תינתן ההטבה שדרש הנישום בשומה העצמית. (לדוגמא: זיכוי עבור נטולי יכולת, ניכוי במקור, תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור תושבות, אישור ביצוע התכנית ממרכז ההשקעות מפעל מוטב וכד').

6.3 אי התאמה בין נתוני מרשמי מס הכנסה להצהרת הנישום

אם במרשמי מס הכנסה קיימים נתונים שונים מאלה המוצהרים ע"י הנישום, יש לברר עימו את הסיבות לחוסר ההתאמה (לדוגמא: מספר ילדים, מקום עבודה נוסף הכנסות ריבית, פיצויי מלחמה וכד') ולנהל מעקב אחר התשובות. לאחר קבלת התשובות יש לתקן את הדוחות במקרים המתאימים.

6.4 סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר דוח (04)

דוח המוגש לאחר שיצאה שומה 04, מהווה השגה על שומה זו. בעת שידור דוח שהוגש, כאשר במרשמי שע"מ קיימת שומה 04, יש לשדר קוד 17 בשדה "סעיף השומה".

השומה ששודרה היא "שומה בהמתנה". כל עוד לא תאושר השומה בנייתוב שלב ב' באמצעות שאילתא ISHR, לא תישלח כל הודעה לנישום ולא יעודכנו נתוני השומה במערכים אחרים (חיוב המס, מקדמות, קנסות וכו').

שומה בהמתנה בסעיף שומה 17, שלא הייתה לגביה התייחסות בשאלתא ISHR (אישור או אי אישור), תאושר באופן אוטומטי 60 יום לאחר שידורה.

6.5 הטיפול בבקשות להחזרי מס (תיקי שכירים 9.1)

בטיפול בבקשות להחזרי מס בסוג תיק 9.1, יש לפעול עפ"י הוראת ביצוע 9/2003 סעיף 3. הקליטה והטיפול של הבקשות יעשה ככלל בהתאם למועד הגשת הבקשה, כלומר **דוח שהוגש ראשון יטופל ראשון**. קיימים מקרים חריגים כגון בעיות בריאות, מצב סוציאלי מיוחד וסיבות אחרות שעל פי שיקול דעתו של פקיד השומה יש מקום לרז את הטיפול בבקשה. במקרה שכזה יש לרשום בהערות לטופס הדוח את הסיבה המיוחדת לזרז הטיפול. בסוג תיק זה ניתן לשדר נספחי רווח הון מני"ע סחירים (סמל עסקה 60) ועסקאות שבח (סמל עסקה 50). יודגש, כי בעת שמוגשים דוחות החזר למספר שנות מס וטרם נפתח השידור לשנת המס האחרונה, אין לעכב שידור הדוחות. כלומר, יש לשדר בהתאם לכללים את הדוחות לשנות המס הפתוחות לשידור.

דרישת דוחות לשנים שבהן לא הוגש דוח בתיקי 9.1

ישנם מקרים בהם פקיד השומה דורש דוחות לשנות מס חסרות לאחר קבלת דוחות החזר מס בתיקי החזר (תיקי 9.1): פקיד השומה ישקול דרישת דוחות במקרים בהם לא נעשה תיאום מס או שברור כי לא נעשה תיאום מס נכון, כאשר פער המס לכאורה הוא לפחות 5,000 ₪ לשנה.

7. דגשים בשידור דוחות יחידים וחברות:

7.1 מספר תיק

יש לשדר את הדוח לפי מספר התיק. עקב שינוי בן הזוג הרשום לא משתנה מספר תיק הנישום. מספר התיק הוא מספר קבוע מאז פתיחתו ואינו משתנה עקב שינוי בן הזוג הרשום. בעמוד מס' 1 של הדוח רושם הנישום את מספר התיק ומתחתיו את מספרי הזהות ופרטים מזהים של שני בני הזוג.

על גבי המדבקות שנשלחו לנישומים מופיעים מספר התיק, מספרי תעודות הזהות של שני בני הזוג ופרטים נוספים. "בן הזוג הרשום" המופיע על גבי המדבקה הוא בהתאם לנתון שהופיע במרשמי שע"מ במועד הפקת המדבקה.

בשאלתא ISUM, מספר זהות של "בן הזוג הרשום" מופיע בכותרת מצד שמאל וכן מופיע ציון של "בן זוג הרשום" ע"י ציון "רשום" ליד תאריך הלידה של הבעל או האישה, לפי העניין (בהתאם לנתונים הקיימים במחשב).

7.2 קליטת תאריך הגשת הדוח

בעת שידור הדוח יישתל תאריך הגשת הדוח שנקלט בשאלתות 1326. ניתן לעדכן תאריך הגשה רק בשומות בסעיפים 01,00 ו-17.

7.3 תיקון דוח אחרי שידור - שדה 125

בשידור דוח שלא בפעם הראשונה, חובה לשדר בשדה זה :
קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. **לדוגמא:** הוגשו מסמכים נוספים, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת המשרד.

קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. **לדוגמא:** תיקון טעות בשידור, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת הנישום.

אם תיקון הדוח נעשה כתוצאה מקבלת החזר מיסי חוץ ייחשב הדבר כתיקון שבוצע ביוזמת הנישום (קוד 1).

בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין מי יזם את התיקון.

7.4 סוג חישוב

קוד 1 - חישוב נפרד, או קוד 6 ל "נישום" בחברה משפחתית.
קוד 2 - חישוב מאוחד, או קוד 7 ל "נישום" בחברה משפחתית.
קוד 3 - תושב חוץ, או קוד 8 ל "נישום" בחברה משפחתית.

בשלב שידור הדוח סוג החישוב שישודר יהיה בהתאם להצהרת הנישום בחלק א' של הדוח.

במקרה שישודר קוד חישוב נפרד ובחישוב מאוחד החיוב במס נמוך יותר, ייערך חישוב מאוחד באופן אוטומטי, למעט מקרים בהם נדרש חישוב נפרד שדה 221 (לפי סעיף 66 ה).

בשידור שומה ליחיד אשר מספר הזיהוי הוא בעל קידומת "66" - נישום שאין לו תעודת זיהוי ישראלית, יש לשדר סוג חישוב של תושב חוץ (קוד 3 או 8).

אם הנישום עונה להגדרת "תושב ישראל" עפ"י פקודת מס הכנסה, על אף היותו בעל מספר מזהה כאמור (66), יש לשדר סוג חישוב של תושב ישראל ובנוסף לשדר קוד 1 בשדה 138. לתשומת לבכם, במקרה בו לתושב חוץ נפתח תיק עפ"י מספר זהות ישראלי יש לשדר קוד 3 בסוג חישוב.

7.5 סמלי הנמקות לעיכוב החזרי מס והודעות לנישום

7.5.1 שידור הנמקה 75

עיכוב החזר מס בגין אי ביסוס הדוח על מסמכים נאותים.

7.5.2 שידור הנמקה 77

עיכוב החזר מס עקב הגשת דוח סתמי (77).

עיכוב החזר מס במקרים בהם הוגש הדוח.

7.5.3 שידור הנמקה 81

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות שנתיים.

7.5.4 שידור הנמקה 55

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות אחרים.

7.5.5 עיכוב אוטומטי של החזרי מס בעקבות אי הגשת הצהרת הון:

החזר מס של נישום שלא הגיש הצהרת הון, וחלף המועד להגשתה, יעוכב באופן אוטומטי. בהודעת השומה תודפס הודעה מתאימה. הטיפול במקרים אלה ייעשה במהלך ניתוב שלב ב'. מקרים אלה יסומנו במערכת התל"מ בסיבת עיכוב 108, עיכוב הניתן להסרה בשאלתא 446 במערכת התל"מ.

7.6 שידור פרטים על חשבון בנק

יש להקפיד על שידור פרטי חשבון הבנק להחזר כפי שמולאו ע"י הנישום. זאת, על מנת שהפרטים יהיו מעודכנים במחשב ויתרות זכות יוחזרו לחשבון הבנק המעודכן. בעת עדכון ראשוני ו/או בשינוי פרטי חשבון הבנק, יש לוודא שצורפה אסמכתא מתאימה.

בעת קליטת בקשה להחזר מס במחשב שע"מ יש לוודא כי:

- א. לבקשה צורף העתק המחאה מחשבון הבנק של הנישום
- ב. שם הלקוח הזכאי להחזר תואם את שם בעל החשבון שמולא בדוח.
- ג. בשדות 277 ו-278 שודרו נתוני מספר חשבון הבנק המתנהל על שמו של הנישום (על פי נתוני ההמחאה) הזכאי להחזר המס.

7.7 סכום הליקויים שהנישום הסכים לתקנם - שדה 098

במקרים בהם התגלו ליקויים בדוח שאינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3) והנישום הסכים לתקנם, יש לבקש מהנישום או מיצגו את הסכמתו בכתב. במקרים שהתיקון נעשה בתיאום טלפוני, יש לערוך תרשומת מהשיחה ולתייקה בתיק הנישום יחד עם הדוח.

7.8 סכום הליקויים שהנישום לא הסכים לתקנם - שדה 090

יירשם סכום הליקויים שהתגלו בעת הניתוב עפ"י הפקודה וההוראות הממשיכות לחוק התיאומים, אשר אינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3), ואשר הנישום לא הסכים לתקנם בשלב השומה העצמית.

7.9 הארכת תקופת השומה

ניתן להאריך את תקופת עריכת השומה בשלב א' ובשלב ב' בשנה נוספת מעבר לתקופה הקבועה בסעיפים 145 ו-152 לפקודה. הארכה כאמור טעונה אישור מנהל רשות המיסים.

לביצוע הארכת התקופה יש לפנות למחלקה המקצועית.
הארכת התקופה מתבצעת בשאילתא ISGA.

8. אחריות

פקידי השומה, סגניהם ורכזי החוליות אחראים לביצוע הוראה זו.

ב ב ר כ ה

רשות המסים בישראל

נספח מספר 1

סכומים מעודכנים לשנת המס 2011

1. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2011 – 2,508 ש"ח.
2. שדה 109/309 - הכנסות פטורות ממס לפי סעיף 9(5) תקרת הפטור להכנסה מיגיעה אישית: ₪ 579,600
תקרת הפטור שאינה מיגיעה אישית: ₪ 69,480
תקרת הפטור להכנסה מריבית (נזקי גוף בלבד): ₪ 247,680
אם עלתה ההכנסה על תקרת הפטור כאמור, יש לשדר העודף בשדה ההכנסה הרלוונטי.
3. תקרות הכנסה פטורות
 - א. תקרות פיצויים פטורים ממס לפי סעיף 9(א7) לשנת עבודה מזכה:
בעת פרישה: ₪ 11,650 במקרה מוות: ₪ 23,220
אם עלה סך המענק על הסכום הפטור שחושב, יש לשדר העודף כדלקמן:
מענק פרישה החייב במס (שנתקבל השנה) בשדה 272/258. מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות ושניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפמ"ה ישודרו בשדה 372/358. מענק מוות החייב במס בשדה 061.
 - ב. תקרת הסכום הפטור מקצבה עפ"י סעיף 9א היא 33,558 ₪ (המהווה 35% מתקרת "הקצבה המזכה" בסך 95,880 ₪).
תקרת הפטור לגבי קצבה המשולמת שלא עפ"י חוק או הסכם קיבוצי הינה 33,228 ₪, או 112 ש"ח לחודש כפול מספר חודשי העבודה, הנמוך שבהם.
הפטור מגיע למי שהגיע ל"גיל פרישה" לפי סעיף 9א לפקודה. אם שולמה קצבה לחלק מהשנה, יש להתיר פטור חלקי בהתאם.
את הקצבה החייבת במס יש לשדר בשדה 272/258.
 - ג. תקרת הסכומים הפטורים עפ"י חוק מ"ה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים), התש"ן – 1990:
ינואר-דצמבר 4,790 ₪ לחודש.
אם ההכנסה משכר דירה עלתה על סכום הפטור (שפורט לעיל), הפטור יינתן להכנסה בגובה "התקרה המתואמת".
את יתרת ההכנסה יש לשדר בשדה 059. ראה הנחיות מפורטות בהו"ב 9/2000 עמוד 21.
4. שדה 222 - שכ"ד חייב ב- 10% מס, ללא הגבלת תקרה.

5. שכר משמרות בתעשייה -
סכום הזיכוי המרבי 10,620 ₪ לשנה
- ניתן זיכוי רק על אותו חלק משכר המשמרות, אשר לאחר צירופו למשכורת אינו עולה על 121,200 ₪ לשנה.
6. ניכוי ליחיד שאינו עמית מוטב:
הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה בלבד 98,400 ₪
הכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה 139,200 ₪
ניכוי מרבי 5% מהכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה 4,920 ₪
ניכוי מרבי 7% מהכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה 9,744 ₪
- ניכוי לעמית מוטב:
תשלום לקופ"ג לקצבה שלא יפחת מסך (16% מהשמ"ב) 15,949 ₪
ניכוי מרבי 11% ברובד ראשון 10,824 ₪
ניכוי מרבי 7% ברובד שני 6,888 ₪
ניכוי מרבי 4% נוסף ברובד שני 3,936 ₪
- סכום החיסכון המזערי ללא הגבלה של 5% מההכנסה-סעיף 45א(ד) 1,920 ₪
7. תרומות למוסדות ציבור המזכות בזיכוי -
סכום מזערי 420 ₪
סכום מרבי 4,351,000 ₪
8. תקרת הכנסה חייבת לנטול יכולת -
ליחיד 159,000 ₪ לשנה
לזוג 255,000 ₪ לשנה
9. תקרות הכנסה להנחות בישובים:
פירוט הישובים בחוברת דע זכויותיך או בלוח ניכויים.
- קוד תקרה 1 151,680 ₪ לשנה
קוד תקרה 2 (25%,13%) 227,640 ₪ לשנה
קוד תקרה 5 לאנשי כוחות הביטחון 151,680 ₪ לשנה
- בשאלתא INIK, מוצגים סכומים של תקרות הכנסה, נקודות זיכוי וסכומים מתואמים נוספים.

נספח מספר 2

שדות שנוספו בדוח של יחיד

- 283/282 - ניכוי של השקעה מזכה במניות "חברת מטרה".
- 296/295 - תאריך חזרה של תושב חוזר מוטב
- 236/235 - מספר חודשים לתושב חוזר מוטב (לצורך נקודות זיכוי ולשימוש המשדר)

שדות שבוטלו בדוח של יחיד

- 231 - דיבידנד מחלוקת רר"ל שנצברו עד 31.12.2002 - מס בשיעור של 12% (מצורף טופס 805).

שדה שנוסף בדוח חברה

- 039 - הכנסה ממפעל מועדף בשיעור של 10% אזור פיתוח א.
- 040 - הכנסה ממפעל מועדף בשיעור של 15% אזור פיתוח אחר
- 068 - דיבידנד פטור מרווחי מפעל מועדף או מרווחי ממפעל מוטב/מאושר בהתאם לתיקון 68
- 149 - מתוך סה"כ הדיבידנד : דיבידנד שחולק ממפעל מועדף.
- 102 - בשדה 102 נוסף קוד 4 - נתבעו הטבות כמפעל מועדף.

שדה שבוטל בדוח חברה

- 231 - מתוך סה"כ הדיבידנד : דיבידנד שחולק החייב במס בשיעור 12%.

שדות שנוספו ואינם קיימים בדוח

- 297 - חובת הגשת טופס 6111 קוד 1- ישלח מכתב באמצעות מערכת מסמכים חסרים, קוד 2- הנישום לא חייב ב-6111 מקוון.